

[Axel Møller.]

søgt at gøre Ret og Skel til alle Sider og netop har taget berettiget Hensyn baade til Underretssagførerne og til Landsretssagførerne.

Med disse Ord og idet jeg minder om, at der jo her kun er Tale om en ren og skær Overgangsbestemmelse til Fordel for de gamle Underretssagførere fra før Retsplejelovens Ikrafttræden — en Kreds, der mindskes betydeligt fra Aar til Aar — skal jeg anbefale ærede Medlemmer at stemme for Ændringsforslaget.

Justitsministeren (Rytter): Der er Enighed om de af Udvalget stillede Ændringsforslag Nr. 2 og 4, og jeg kan derfor afholde mig fra at sige noget om disse Punkter. Hvad derimod angaar Ændringsforslag Nr. 1, Spørgsmaalet om Ekstrakterne for Højesteret, maa jeg tillade mig at fremkomme med nogle enkelte Udtalelser.

Det var navnlig de ærede Medlemmer Hr. C. C. Heilesen og Hr. Axel Møller, der var inde paa dette Spørgsmaal, og de benyttede begge den Argumentation, at nu, da vi i Rigsdagen kæmpede for at faa Retsafgifterne sat ned, saa var det i og for sig en ganske naturlig Konsekvens, at vi ogsaa gennemførte den i Ændringsforslaget foreslaaede Ordning.

Jeg maa hertil sige, at denne Sammenligning halter, og den halter meget betydeligt. Retsafgifter er Byrder, som de private skal bære; her derimod er der Tale om Byrder, som, hvis Udgifterne bliver fordelt rigtigt, helt vil bortfalde; Højesteretssagførerne vil i saa Fald være interesseret i at faa disse Udgifter til helt at svinde bort.

Jeg vil i denne Sammenhæng blot minde om, at for 5 Aar siden lod Højesteretssagførerne alt trykke op, og det kostede Statskassen noget over 100 000 Kr. Saa greb man ind fra Justitsministeriets Side og sagde: Dette her gaar ikke, vi kan ikke lade Højesteretssagførerne uden videre rekvirere og den danske Statskasse betale. Der kom derfor paa det Tidspunkt et Forslag til Finansudvalget, der medførte en Indgriben, saaledes at disse Udgifter nu er nede paa 26 000, hvad der dog alligevel er en Besparselse.

Hvis vi lægger Byrderne rigtigt, vil det medføre, at Højesteretssagførerne selv vil lade disse Ekstrakter afskrive paa Maskine, de vil tage Eksemplarer og fordele disse mellem Dommerne, og saaledes vil disse Udgifter helt falde bort.

Saa vil man indvende: Ja, men saa bliver Sagførernes Salær saa meget des

større. Nej, saamænd bliver de ikke; fordi der skal benyttes nogen Skrivemaskinehjælp i det enkelte Tilfælde, derfor bliver Udgifterne til den paagældende Sagfører ikke større. Men selvfølgelig er det en Behagelighed for en Sagfører at kunne sige: Naa, ja, nu lader jeg det trykke op, det er Statskassen, der betaler.

Jeg vil derfor bede ærede Medlemmer om ogsaa at overveje Forslaget ud fra det Synspunkt, at for 5 Aar siden var Stillingen den, at Højesteretssagførerne uden videre rekvirerede til et Beløb af over 100 000 Kr., men ved Indgreb fra Justitsministeriets og Højesterets Side er man nu kommet ned paa en Udgift paa denne Konto paa nogle og tyve Tusinde Kroner. Men selv dette Beløb er for stort, thi det er rimeligt, at det Arbejde, der skal udføres, udføres paa Sagførerkontoret og ikke paa Statskassens Bekostning. Lad os lægge dette Arbejde dér, hvor det hører hjemme, det vil sige hos Sagførerne, de vil saamænd ikke af den Grund forlange højere Salær. Disse Udgifter kan slet ikke sammenlignes med Retsgebyrerne, men det er Udgifter, der vil kunne formindskes meget stærkt. Jeg tilraader derfor, at man stemmer imod Ændringsforslag Nr. 1.

Jeg kommer derefter til Ændringsforslag Nr. 3, det meget omtvistede Forslag angaaende Titelen paa nogle Underretssagførere. Her maa jeg først gøre opmærksom paa — en hel Del ærede Medlemmer vil formentlig kunne erindre det —, at den nuværende Regel er fremgaaet af et Kompromis — det ærede Medlem Hr. Pürschel har allerede været inde derpaa —, et Kompromis, som den danske Rigsdag enedes om, før Retsplejeloven traadte i Kraft. Og det forekommer mig at være en god Regel, at naar man een Gang er blevet enig om et Kompromis, saa gaar man ikke atter bort derfra uden tvingende og afgørende Grunde, for hvis man gør det, saa vil man stadig overfor Lovgivningsmagten kunne blive ved at presse paa og presse paa.

Nu er imidlertid Spørgsmaalet, om den Begrundelse, man giver, fører til det, som her er foreslaaet. Hvad er det da for en Begrundelse, man giver? Jo, man giver den Begrundelse, at det er haardt, at nogle Sagførere, som er mødt flittigt ved Landsretten og har procederet, ikke ogsaa skal have Ret til at kalde sig Landsretssagførere. Hvis denne Begrundelse er rigtig, saa kan den dog under alle Omstændigheder ikke føre til det, som flere af de Herrer har sagt var det konsekvente Standpunkt, nemlig at alle skulde have Lov til